

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2011/12:45

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:45

Fredagen den 20 juli

1 § Allmänna frågor

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 26 juni 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 24 juli 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat och hälsar statsrådet Birgitta Ohlsson med medarbetare välkomna.

Det finns A-punkter, och är det några av dem som någon vill ställa frågor om till statsrådet är det läge att göra det nu. Så är inte fallet, och vi går vidare till återrapporten från mötet den 26 juni.

Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag kan konstatera att nämnden har fått rapporten. Innan själva mötet med allmänna rådet hade vi en sedvanlig frukost inom den likasinnade gruppen som vill ha en mer restriktiv EU-budget. Italien var värd. Det var tre frågor i fokus på det mötet. En var hur vi kan få den nya budgetramen att effektivt stödja tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning. Vi kommer att fortsätta det här arbetet under det närmaste halvåret. Jag kan säga inför nämnden att från vårt perspektiv i gruppen är det viktigt att vi håller fast vid det budgetrestriktiva budskapet och inte fokuserar för mycket på utformningen i det här läget, för det finns en risk att gruppen då glider isär alltmer. Vi jobbar mycket med att hålla samman gruppen.

Jag kan också säga att Danmark nu när ordförandeskapet är över har blivit en stark röst i den här gruppen och kommer att köra oerhört hårt.

Jag ska kort beröra mötet med GAC, allmänna rådet. Först beslutade rådet att öppna anslutningsförhandlingarna med Montenegro, vilket senare samma vecka bekräftades av Europeiska rådet. Det var stora framgångar för svensk del. Europol fick i uppdrag att ta fram en rapport om organiserad brottlighet och korruption, vilket var grundat på ett svenskt förslag. Det gläder vi oss mycket åt.

När det gäller långtidsbudgeten, MFF, var vi flera som betonade att den danska förhandlingsboxen ska vara det som lägger grunden för det fortsatta förhandlingsarbetet. Glädjande nog landade man också i det. Det har Cypern bekräftat, och det är positivt för svensk del.

Vi fick också på sittande möte bort ett förslag, som flera av er har noterat tidigare, om att öar, oavsett om de är fattiga eller rika, ska kunna få olika stödformer. Det var vi väldigt negativa till, för det har inte fokus på ett solidaritetsperspektiv.

Jag kan avslutningsvis nämna att näringsminister Annie Lööf kommer att återrapportera om förordningspaketet för strukturfonderna när sammanhållningspolitiken kommer upp, och det kommer troligtvis att bli i samband med GAC i oktober om jag inte missminner mig. Då får vi återkomma på den punkten.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om återrapporten? Om så inte är fallet lägger vi den till handlingarna.

Vi går över till dagens dagordning och punkt 3 om långtidsbudgeten.

Anf. 4 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Som vanligt, höll jag på att säga, kommer fokus på allmänna rådet den 24 juli att vara just långtidsbudgeten. Här kommer det cypriotiska ordförandeskapet att fortsätta informera om förhandlingarna. Utgångspunkten kommer framför allt att vara de bilaterala förhandlingar som främst har varit i Bryssel och där vi från svensk sida har deltagit och tydligt framfört våra ståndpunkter.

Kommissionen kommer att vara på plats och presentera det uppdaterade budgetramförslaget som kom den 6 juli. Det cypriotiska ordförandeskapet vill helst inte ha en diskussion på det här mötet, men det kommer det att bli ändå, för flera av oss kommer att göra inlägg. Jag kan också nämna att det cypriotiska ordförandeskapet har kallat till ett informellt GAC den 30 augusti på Cypern. Det kommer att vara själva startskottet inför höstens förhandlingar.

Jag kan väl betona att vi tror att själva sifferdiskussionen kommer att starta på allvar kring GAC i oktober. Då närmar vi oss också Europeiska rådet, så det är då vi får en tydligare tabell på sifferfronten.

Så till kommissionens uppdaterade förslag. Det handlar om en teknisk uppdatering, alltså om budgeteffekterna utifrån att Kroatien kommer att bli medlem i Europeiska unionen den 1 juli 2013. Det är en aspekt som har vägts in här. Det tar också in effekterna av uppdaterade ekonomiska data och olika färskas makroekonomiska prognoser, för det här kommer att påverka framför allt hur strukturfondsstödet kommer att se ut.

Vi tycker för svensk del att det är positivt att vi får ett förhandlingsunderlag som grundas på aktuell statistik och inget annat, och vi sitter nu från regeringens sida och analyserar det här förslaget i detalj. Vi kommer att återkomma till detta när vi har en tydlig analys.

Förslaget kommer dock att innebära en ökning av den totala utgiftsnivån, vilket vi självklart är kritiska till. Det är vi inte ensamma om. Det kommer att göras inlägg på GAC från hela like-minded-gruppen – alltså av dem som vill ha en restriktiv budget – där vi kritiserar denna ökning. Vi tycker att de utökade utgifterna av att Kroatien blir medlem i EU, vilket är positivt, ska kunna rymmas inom omprioriteringar i stället.

Grovt räknat kommer den svenska avgiften till EU nästa budgetperiod att öka med ungefär 4 miljarder kronor eller knappt 600 miljoner

kronor per år, enligt de kalkyler som vi har fått fram hittills. Vi analyserar som sagt detta vidare inom Regeringskansliet.

Vi tycker för regeringens del att det är anmärkningsvärt att kommissionen mitt under en skuld kris när vi har försämrade tillväxtutsikter i EU möter detta med en ökad budget i stället för att minska budgeten och omprioritera, vilket är viktigt att göra. Ni känner allihop till regeringens prioriteringar med mer fokus på forskning, utveckling och klimat med mera.

Det reviderade förslag som kommissionen lade fram ligger inte heller i linje med de nödvändiga kraven på konsolideringsåtgärder för medlemsstater. Den kritiken kommer vi också att föra fram.

Slutligen tänkte jag för kännedom nämna att det inte kommer att bli något like-minded-möte om den restriktiva budgeten i MFF på minister-nivå den här gången. Däremot har vi gjort en ambitiös tidtabell, och Finland kommer att vara värd på mötet i september. Sedan kommer Storbritannien och Sverige att hålla ihop trådarna på slutet. Man träffas förstås också på tjänstemannanivå i Tjeckien den närmaste tiden. Det sker alltså ett löpande arbete på den fronten.

Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har en nyfiken fråga: Kommer Kroatien att bli nettobetalare? Jag kan möjligen tänka mig svaret, men det är för att få reda på fakta som jag frågar.

Anf. 6 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Nej, det blir nog snarare tvärtom, alltså att de får mer än de ger.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna och tackar för informationen.

En ordningsfråga: Vi får väl planera in ett beredningsgruppsmöte vid lämplig tidpunkt så snart som möjligt efter semestrarna.

Anf. 8 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Självklart.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Punkt 4 handlar om övriga frågor, och det är mer av en formfråga. Punkt 6 är också en formfråga, och då kommer vi till punkt 7 som handlar om ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 10 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Det här är traditionsenligt och ingen beslutspunkt, men jag tänkte kort nämna att det finns fyra huvudprioriteringar. Den första är att ha fokus på ett effektivt och hållbart Europa. Här ligger cyprioternas huvudprioritering på att slutföra förhandlingarna och få klart långtidsbudgeten. Det är en tidsfråga, och vi får se om de kommer att lyckas.

Den andra prioriteringen, som vi applåderar från svensk sida, är att få en mer tillväxtbaserad och välfungerande ekonomi i Europa. Här kommer det att vara ett inre marknadsfokus som vi verkligen tycker att det är

bra att cyprioterna sätter på agendan. Det handlar om EU 2020-strategin, tillväxt och sysselsättningspakten med mera.

Det tredje som man lyfter fram är ett Europa som är mer relevant för medborgarna. Där lyfter man fram solidaritet och social sammanhållning, och de kommer att utveckla på mötet vad de menar med det.

Det fjärde är Europa i världen. Här blir det fokus på grannskapspolitik, och såklart är den sydliga dimensionen något som Cypern på grund av sin historia och sitt geografiska läge lyfter fram, liksom demokratiseringsprocessen i den delen av världen.

Det kommer inte att vara någon diskussion om detta, och vi kommer förstås att återkomma under hösten med frågor kopplade till specifika råd.

Anf. 11 JACOB JOHNSON (V):

Jag har en fråga som är mer av en kunskapsfråga för egen del. Vad är det som avses i den fjärde punkten om Europa i världen och de externa finansiella instrumenten?

Anf. 12 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag har en fråga utifrån regeringens ståndpunkt. Det står så här: Regeringen kommer så långt som möjligt att stödja det cypriotiska ordförandeskapets ambitioner. Hur ska vi tolka det?

Anf. 13 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Jag börjar med den första frågan. Det man delvis avser är att vi nu håller på att bygga upp en gemensam utrikesmyndighet, European External Action Service, som kommer att komma med i nästa långtidsbudget. Det är det man tittar på, och det är bland annat det som avses.

Vad gäller Eva-Lena Janssons fråga är det klart att så länge vi är likasinnade med cyprioterna kommer vi att stödja deras ambitioner i olika frågor, men vi är ju inte likasinnade på alla punkter. Vi är exempelvis inte likasinnade med cyprioterna när det gäller hur långtidsbudgeten ska se ut, men vi är det på en del andra fronter. Det är väl så man ska tolka det.

Anf. 14 PYRY NIEMI (S):

Jag har en kort fråga. Vad har antytts om ambitionerna avseende den gemensamma jordbrukspolitiken och fiskeripolitiken? Vad finns det för signaler? Är man på väg att försöka sy ihop någonting redan nu, eller tror ni att det kommer att ske längre fram, kanske under nästa ordförandeskap?

Anf. 15 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag tänker på den tredje punkten om ett Europa som är mer relevant för sina medborgare med solidaritet och social sammanhållning. Där kommer också det gemensamma asylsystemet in. Då funderar jag på hur det platsar där, om det handlar om solidaritet med dem som kommer eller om solidaritet länderna emellan när det gäller mottagandet.

Anf. 16 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag börjar med Bodil Ceballos fråga. Cecilia Malmström som är kommissionär och ansvarig för detta avser att vi ska få ett gemensamt asylsystem klart det här året. Vi får väl se om det kommer att gå, men vår ambition varandes ett av de mer liberala länderna i EU i dag är att det ska bli generöst och öppet och att man har ett sådant perspektiv, men här får Tobias Billström som är ansvarig minister återkomma när vi vet mer konkret.

Presentationen av cyprioternas ordförandeskapsprogram kommer att vara ganska öppen, och det ska inte vara någon diskussion heller. Det kommer att komma tillbaka till de råd som berörs.

Vad gäller Pyry Niemis fråga om hur en konkret tidtabell ser ut och vad vi får för signaler är det fortfarande mycket spekulationer. Vi vet inte ännu ens om vi kommer att ha en långtidsbudget klar i december månad. Det kan mycket väl gå in på första kvartalet nästa år, vi får se. Men jag kommer att återkomma efter det här mötet, och då får vi se hur riktningen blir.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 7.

Punkt 8 handlar om uppföljning av Europeiska rådet.

Anf. 18 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Det här är en sedvanlig dagordningspunkt, en informationspunkt. Statsministern har tidigare varit i nämnden och återrapporterat, så jag har inte mycket mer att säga om det.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 8. Sista punkten är övriga frågor, men det finns inga sådana.

Vi tackar Birgitta Ohlsson med medarbetare för i dag och önskar en trevlig semester!

2 § Utrikes frågor
Kabinettssekreterare Frank Belfrage
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 25 juni 2012
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 23 juli 2012

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar kabinettssekreterare Frank Belfrage med medarbetare välkomna. Vi går över till en något längre dagordning. Finns det några frågor från nämnden om A-punkterna?

Anf. 21 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Jag vill fråga kabinettssekreteraren om punkt 31. Det handlar om relationen till Israel. Här står, vilket är rimligt, att Sverige sällade sig till dem som ville hålla fast vid linjen att en uppgradering av relationen under nuvarande läge i fredsprocessen inte borde komma till stånd. Detta håller jag verkligen med om. Men sedan säger man att resultatet blev en godtagbar kompromiss och att regeringen avser att rösta ja till det här.

Då är min fråga: Vad innebär detta i sak? Är det verkligen en godtagbar kompromiss?

Anf. 22 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Ja, det är det i sak, därför att det inte innebär några nya positionsframflyttningar, utan det blev en omskrivning där man hänvisade bakåt till sådana texter som togs redan 2008. Sedan påminns mycket explicit om de krav som har funnits från EU:s sida framför allt när det gäller tvåstatslösningen och den syn som EU har gett uttryck för när det gäller Mellanösternkonflikten. På det sättet blir det ingen uppgradering förrän det händer någonting på dessa områden.

Anf. 23 JACOB JOHNSON (V):

Jag har en liknande fråga, men det rör punkt 30 om avtalet med Israel om industrivaror som är ett tilläggsprotokoll till associeringsavtalet. Är inte detta en materiell utveckling av EU:s förbindelser med Israel, och är det då lämpligt med tanke på Israels politik gentemot Palestina?

Anf. 24 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det håller sig inom ramen för de åtaganden som har gjorts på ömsesidor, och dessutom är det lika mycket ett EU-intresse, för det handlar om tillträde på respektive marknader. Det håller sig inom ramen som redan är etablerad.

Anf. 25 MARIE GRANLUND (S):

Då tolkar jag kabinettssekreteraren som så att det blir ingen uppgradering för att villkoren inte är uppfyllda. De villkor som EU har ställt är ju självklart inte uppfyllda, och därför blir det ingen uppgradering. Är det rätt uppfattat?

Anf. 26 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:
Ja, det är så vi har valt att tolka texten.

2011/12:45
20 juli

Anf. 27 BODIL CEBALLOS (MP):
Vi har valt att tolka texten så, men andra kanske tolkar den på ett helt annat sätt.

Anf. 28 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:
För att kunna gå vidare krävs hela tiden nya beslut. Sådana finns inte på bordet, och sådana kommer inte att kunna finnas om det inte finns någon samstämmighet.

Anf. 29 JACOB JOHNSON (V):
Jag har en fråga som gäller punkt 39 om etableringen av en kärnvapenfri zon i Mellanöstern. Det är väldigt positivt inte minst med tanke på att den enda stat som väl har kärnvapen i Mellanöstern är Israel. Det vore alltså bra om dessa vapen kunde komma bort. Det finns dock en passus om dithörande budgetkonsekvenser. EU stöder en kärnvapenfri zon, men det finns ett utkast till beslut och dithörande budgetkonsekvenser. Min fråga är: Vad är det för slags budgetkonsekvenser?

Anf. 30 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:
Med reservation för att jag kan behöva återkomma tror jag att det handlar om hur man stöder de olika förhandlingsarbeten som pågår. Det är Finland som har fått i uppdrag att leda den eventuella konferens som ska sammanträda i höst kring den kärnvapenfria zonen i Mellanöstern. Det är i sin tur en uppföljning av NPT-konferensen. Det finns kostnader i samband med förhandlingsarbetet, och det är vad det handlar om – bördefördelningen. Jag ber dock att få återkomma om jag skulle ha missat någon punkt. Jag ska i så fall återkomma med detaljkunskap jag inte just nu behärskar.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:
Kan vi då lägga A-punkterna till handlingarna? Svaret är ja.
Vi går över till återrapport från mötet i utrikesrådet den 25 juni.

Anf. 32 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:
Nämnden har fått en skriftlig rapport från själva mötet och från lunchen. Jag kan bara kort nämna att höga representanten Catherine Ashton informerade ministrarna om utgången av det senaste kärnvapensamtalet i Bagdad och Moskva. Jag tror att vi har redovisat detta i andra sammanhang. Det var den ena punkten.

Den andra punkten var att hon gjort en resa i Pakistan och ville delge utrikesministerkollegerna sina reflexioner efter de samtal hon haft, framför allt om hur hon hade noterat Pakistans önskan att utveckla sina relationer med EU och diskussioner kring de handelsförmåner som har varit på tal alltsedan september 2011 givet den mycket svåra ekonomiska och sociala situationen och därtill naturligtvis behovet av att EU arbetar och verkar för fortsatt demokratisering och ekonomisk utveckling i Pakistan. Det blev en mer allmän diskussion kring denna punkt.

Anf. 33 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag har en fråga under punkt 5 om Syrien. Jag har inte riktigt greppat detta; jag kan ha missat det tidigare, men det står om ett svenskt-polskt-bulgariskt besök i Irak och Libanon. Kan jag få någon hint om huruvida det är en längre insats man tänker sig göra med denna grupp? Avslutningsvis förordade Bildt rådsslutsatser för regionen vid nästa FAC för att visa på EU:s stöd till Libanon, Jordanien och Irak. Kan kabinetssekreteraren ge någon kommentar till vad det är för uppdrag?

Anf. 34 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Utrikesministern gjorde tillsammans med sina bulgariska och polska kolleger ett besök i just Libanon och Irak. Han redovisade då sina intryck för kollegerna i Bryssel, och en av slutsatserna – som nu för övrigt har följts upp – var behovet av att FAC vid nästa möte, det vill säga nu på måndag, ger ifrån sig kommentarer om läget i regionen. Det har bland annat följts upp med en rådsslutsats som antas under den A-punkt om Libanon vi just har tagit. Det gäller stöd till den nationella dialogen och stöd till Libanons försök att behålla lugn i samhället givet det tryck som finns från Syrien. Det är naturligtvis just det vi ska komma till, nämligen punkten om Syrien.

Det var alltså den reflexion och den slutsats dessa tre ministrar ville delge sina kolleger och som sedan också har följts upp.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Kan vi då lägga åiterrapporten till handlingarna? Svaret är ja.

Vi går över till dagens dagordning, och det har tillkommit en dagordningspunkt om det östliga partnerskapet som vi tar på slutet. Vi börjar dock med den stora frågan om det södra grannskapet och Syrien.

Anf. 36 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är kanske en av huvudpunkterna för utrikesministrarna på måndag. Bakgrunden är naturligtvis den mycket allvarliga och alltmer förvärrade situationen på marken med fortsatta dagliga strider.

Som nämnden säkert har observerat har Internationella Röda Korset också karakteriserat konflikten i Syrien som ett inbördeskrig – en inre väpnad konflikt med alla de följder det har när det gäller Genèveprotokollets tillämpning. Nu har striderna även nått delar av Damaskus, och vi tog del av uppgifter kring de angrepp som skedde på den syriska statsledningen för bara någon dag sedan.

Vi har haft ett antal internationella utvecklingar som jag bara ska nämna kort. Vi har haft MR-rådet, som den 7 juli antog en Syrienresolution där man bland annat fördömde regimen och shabibamilisens systematiska brott mot mänskliga rättigheter. Där kan vi också notera att Ryssland, Kina och Kuba röstade emot. Vi kan även konstatera att den humanitära situationen naturligtvis förvärras alltmer. Det finns en responsplan som inte har kunnat tillämpas annat än i vissa delar, och tillträdet för de humanitära organisationerna finns i någon mån men är i huvudsak bristfälligt.

Sedan måste vi konstatera att FN:s och Arabförbundets gemensamma sändebud Kofi Annans sexpunktsplan inte har kunnat genomföras så här långt. Här har den syriska regimen ett särskilt ansvar för sakernas till-

stånd. Det alltmer försämrade säkerhetsläget har inneburit att FN:s observatörer, Unsmis, inte längre kan genomföra sitt uppdrag fullt ut. Patrulleringen har till stora delar suspenderats. Som en följd har tanken varit att Unsmis tillfälligt ska reduceras till hälften. Vi har numera bara två svenska observatörer kvar på plats, från tidigare tre.

Som vi vet löper Unsmis mandat ut i dag, fredagen den 20 juli, och förhandlingar pågår just nu i New York om en eventuell förlängning och eventuellt omkonfigurering med en mer politisk tonvikt. Samtidigt har bilden förskjutits i och med vetot från Kina och Ryssland i går. De lade in veto mot den resolution som hade lagts fram av USA och av de EU-stater som sitter i säkerhetsrådet.

Därmed drogs det konkurrerande resolutionsförslaget från Ryssland tillbaka, och det finns i dag en diskussion om huruvida man ska ha en teknisk förlängning på observatörsstyrkan. Det finns ett brittiskt förslag om 30 dagar och sedan ett slut, eller ett pakistanskt förslag där man talar om 45 dagar med möjlighet till förlängning. Vi får se senare i dag hur denna diskussion går.

Det är kanske också värt att nämna att vi har haft det möte som Kofi Annan drog ihop den 30 juni i Genève med den så kallade aktionsgruppen. Den representerade i sig en positiv utveckling då även Ryssland ingår i gruppen. Man lyckades också enas om en text – om än med visst utrymme för olika tolkningar, men den pekade i varje fall ut en riktning för politisk transition och stöd för Annans sexpunktsplan.

Vi ska också lyfta fram förhållandet att även oppositionen har ett ansvar för att genomföra sexpunktsplanen. Det är naturligtvis viktigt, och det internationella samfundet har i olika sammanhang understrukit betydelsen av att oppositionen enas om gemensamma principer för ett Syrien post-Assad. Vi hade ett stort och välrepresenterat oppositionsmöte i Kairo i början av månaden, den 2 och 3 juli, då just ett förslag om en gemensam vision för Syrien lades fram och diskuterades.

Sedan hade man den 6 juli mötet i Paris med Friends of the Syrian People, där man lyckades komma överens om hur en transitionsplan skulle kunna se ut men ännu inte riktigt om det mer långsiktiga visionsdokumentet. Mötet i Paris, där Sverige också var representerat bland de cirka hundra deltagande länderna, blev återigen en demonstration av det internationella stödet för Annanplanen och aktionsgruppens krav på att få stopp på våldet och påbörja en politisk transition. Ryssland och Kina deltog dock inte i Parismötet.

De rådsslutsatser som förbereds och som beräknas bli antagna nu på måndag innebär en återspeglning av den samsyn som råder inom EU när det gäller den fortsatta hanteringen av Syrienkrisen. Där finns ett fortsatt stöd för syriernas fredliga kamp för frihet och demokrati samt ett fördömande av regimens ökade våld och dödande – inte minst i Tremseh den 12 juli – och av brotten mot Annanplanen.

EU kräver en oberoende internationell utredning av situationen i Syrien, uttrycker oro för de regionala implikationerna – alltså med hänvisning till inte minst Libanon – och uppmanar regimen att respektera grannländernas territorier. Återigen: Det har funnits olika former av angrepp på libanesiskt territorium. EU påminner naturligtvis om sitt fulla stöd för Annanplanen och uppmanar alla parter att stödja den.

EU-ministrarna välkomnar aktionsgruppsmötet i Genève och Friends of the Syrian People-mötet i Paris. Vi uppmanar till en gemensam aktion från FN:s säkerhetsråd att applicera ett hårdare tryck mot regimen med hjälp av en kapitel 7-resolution. Det var alltså den som det nu lades in veto om, men stådpunkten kvarstår. Sedan välkomnar vi ett förnyat mandat för Unsmis – vi får se under dagen om det går – med mer politiskt fokus. EU står naturligtvis redo att ge sitt fortsatta stöd för detta.

Djup oro uttrycks över MR-situationen och brotten mot internationell humanitär rätt. Det finns naturligtvis även stöd för FN:s oberoende undersökningskommitté och för att ansvariga måste ställas till svars. EU varnar också för en ökad militarisering och uppmanar alla stater att avstå från att leverera vapen till Syrien, ett ämne som naturligtvis har varit väldigt mycket uppe på tapeten. Man uppmanar till och välkomnar att oppositionen försöker ena sig och få till en gemensam syn på hur transitionen i Syrien skulle kunna se ut. Man noterar att den humanitära färdplanen har börjat genomföras men att det fortfarande finns oerhört stora brister.

Sedan noterar man slutligen – det är också ett beslut EU beräknar fatta nu på måndag – nya sanktionsåtgärder. Det är nya individer som listas och några nya entiteter, bland annat det syriska flygbolaget Syrian Arab Airlines. Det kommer också nya regler när det gäller möjligheten att inspektera fartyg och flygplan som skulle kunna vara på väg till Syrien med olika vapenlast, naturligtvis försedda med allehanda förbehåll när det gäller den internationella havsrätten, de olika traktaterna och de olika ländernas nationella lagstiftningar och regelverk på området.

Anf. 37 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Tack för föredragningen, kabinetssekreteraren! Det har varit lite diskussioner i medierna om kemiska vapen. Är det någonting som kommer att diskuteras? Vad jag förstår, i alla fall av som det står i medierna, håller man nämligen på att ta upp kemiska vapen ur underjorden och föra dem till militära enheter. Jag undrar hur man ser på detta hot – om det är reellt.

Någonstans står det också att Mood avgår. Det är den norske chefen för observationsstyrkorna. Om det stämmer, ska någon ny utses?

Sedan undrar jag vad det innebär att gränserna intas av oppositionen. Kan de verkligen hålla, och på vilket sätt påverkar detta framtiden? Finns det någon kommentar kring det?

Slutligen hörde jag Hillary Clinton vid något tillfälle säga att det måste kosta Ryssland någonting att agera på detta sätt. Har EU några synpunkter eller några tankar på hur man ska straffa Ryssland i detta läge?

Anf. 38 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Tack, kabinetssekreteraren för redogörelsen!

Jag har två frågor.

I alla diskussioner om att försöka få ett vapenembargo för införsel av vapen till Syrien vet vi att det fungerar väl med stater som är beredda att lyssna på vad omvärlden säger. Det är mer problematiskt när det gäller diktaturer som inte har så stort intresse av att lyssna på omvärlden och agerar som de vill. Vad finns det för möjligheter att föra en dialog med

Iran, som vi kan tänka oss att det kommer mycket vapen från? Även om vi får en bra diskussion med Ryssland och får en förändring där är det ju ingenting som säger att det inte kommer att fortsätta att komma kraftiga vapen från Iran till Syrien.

Kan vi göra en bedömning av hur skakad Assadregimen är efter avhopp av ambassadörer, någon general och så vidare? Är regimen satt i gungning på allvar, utöver den interna konflikten, eller sitter regimen fortfarande säker i sadeln i den mer internhierarkiska bemärkelsen?

Anf. 39 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vi har naturligtvis också sett uppgifterna om kemiska vapen. Det är högst sannolikt att det finns kemiska vapen i Syrien. Huruvida dessa kommer att användas eller inte är just nu spekulationer, så det kan jag inte gå in på.

När det gäller den norske generalen Moods avgång går hans mandat ut nu och han har förklarat sin avsikt att lämna. Om det blir någon efterträdare beror på om det blir något Unsmis. Vi vet inte förrän senare i dag om det blir en teknisk förlängning av Unsmis. Om vi spekulerar i att det blir en förlängning med 30 eller 45 dagar måste generalsekreteraren utse en efterträdare. Den frågan är i högsta grad öppen just nu.

Vi har också fått uppgifter om att olika gränstationer och gränspassager har intagits av oppositionens styrkor. Det är en väldigt flyktig situation där saker och ting förändras snabbt, så jag kan inte svara på om de kommer att vara där länge till, om de redan har lämnat eller rent av har konsoliderat sina positioner. Det är svårt att ha insyn i vad som händer på olika håll i Syrien. Det är inga medier på plats. Några få länder, däribland Sverige, har kvar sina ambassader i Damaskus, men på grund av säkerhetsläget är det inte lätt att få någon total överblick.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Huvudpoängen i det möte med aktionsgruppen som Kofi Annan hade kallat till i Genève den 30 juni var att Ryssland är en av de stater som har visst – jag betonar *visst* – inflytande på Syrien. Ryssland är en central aktör när det gäller förutsättningarna att få till den transition som alla vill se >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det är därför som EU i sina slutsatser nu lyfter fram behovet av möjligheter till en säkerhetsrådsresolution under kapitel 7 med möjlighet till FN-sanktioner.

När det gäller Fredrick Federleys fråga om vapenembargo kan jag säga att i avsaknad av en FN-resolution med ett internationellt embargo-beslut är det svårt att få till hållbara åtgärder. En av huvudpunkterna i diskussionerna, inte minst i aktionsgruppen men också mellan EU och Ryssland och mellan USA och Ryssland, är att stoppa tillförseln av vapen till Syrien. Det har funnits en del ryska uttalanden om att ingen ny vapentillförsel skulle äga rum, men man säger inte så mycket om befintliga kontrakt. Vi har bland annat i medierna sett uppgifter om fortsatt vapentillförsel. Det är en av de svåra punkterna i ekvationen.

Att regimen har skakats av avhoppet får man väl ändå tro. Efter det attentat som ägde rum mot ledningen i förrgår kan man se framför sig ett läge där regimen befinner sig i ett läge av kaos och förmodligen rädsla. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 40 Departementsrådet ROBERT RYDBERG:

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 41 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Kabinettssekreteraren tog upp frågan om att de ansvariga måste ställas mot väggen. Ett krav är självklart att alla krigsbrott tas upp i den internationella brottsmålsdomstolen i Haag. Kan kabinettssekreteraren utveckla resonemanget om att alla ansvariga ska ställas mot väggen?

Anf. 42 JACOB JOHNSON (V):

Med tanke på läget i Syrien är det väl tyvärr svårt att tro på att en fredlig övergång är möjlig. Det känns som överspelat. Man kanske ska uttrycka det som en övergång med minsta möjliga våld. Det är en väldigt kaosartad och turbulent situation.

Hur ser kabinettssekreteraren och EU på den fria syriska armén och oppositionen? Vad kommer efter Assadregimen? Vi har nåtts av rapporter om att man i de kurdiska områdena har utropat något slags självständighet. Har kabinettssekreteraren någon kommentar till det?

Anf. 43 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag börjar med Marie Granlunds fråga. Fokus ligger just nu i första hand på en uppföljning av MR-rådets undersökningskommission – det lyfts också fram i slutsatstexten. Skrivningarna handlar om behovet av det som kallas för accountability och om att ställas till svars för de brott som finns, inklusive brott mot mänskligheten som är en omskrivning för ICC. Samtidigt finns det en önskan att dosera detta så att man inte samtidigt försvårar det som är Annanplanens kärna, nämligen en övergång där Assadregimen stiger åt sidan.

Så till Jacob Johnsons fråga. Det är klart att det är svårt med en fredlig övergång, men det är huvudmålsättningen.

Det är oerhört svårt att säga vad som händer efter Assad. Det är en av de punkter som oppositionen har tillfrågats att lägga fram en plan för, ungefär så som den libyska oppositionen förberedde sig för ett maktövertagande efter Gaddafis fall. Det finns en hel del frågetecken som måste rätas ut. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Då får man också se en fragmentering av samhället. I slutsatserna betonas därför starkt behovet av territoriell integritet och ett sammanhållet Syrien även i ett post-Assad-perspektiv.

Kurderna i Syrien är en faktor i ett sådant centrifugalkraftsscenario som man också kan se framför sig och som det gäller att försöka motverka efter bästa förmåga så att Syriens territoriella integritet kan säkras även fortsättningsvis.

Läget är utomordentligt svårt.

Anf. 44 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag var också inne på frågan om relationerna mellan de olika grupperna. Det är ju inte alla som står bakom den fria syriska armén. Nu har vi en situation där de har tagit över gränsen mot Irak, om jag har förstätt

saken rätt. Vi har också fått höra en hel del om avrättningar av motståndare från den syriska fria arméns sida. Man måste hålla ögonen på vad som händer där. Med en ny herre över gränsen kan det ju hända mycket, både positivt och negativt. Det kan bli lättare för vapen att flöda in till motståndarsidan till Assad. Men det ger också möjlighet till humanitära insatser. Det kanske kan bli lättare att komma in med hjälp till människor som har det väldigt svårt just nu.

Jag undrar hur det står till på den humanitära sidan och hur förhållandena är med den fria syriska armén.

Jag tänker också på vad som kan hända i Libanon. Enligt personer som jag har pratat med tidigare kommer konflikten att spilla över i Libanon den dag Assad faller. Vad görs för att undvika den situationen?

Anf. 45 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

MR-brott ska beivras varhelst de äger rum. Skrivningarna är gjorda så att det ska fördömas vem som än begår MR-brott. Vi har haft olika skrivningar senast i samband med det europeiska toppmötet där uppmaningarna att våldet ska upphöra riktar sig till alla parter i konflikten. Samma sak gäller de humanitära insatserna. Kraven på humanitärt tillträde riktar sig till alla.

Det finns emellanåt en viss förståelse både från regimen sida och från oppositionens sida för att organisationer som Internationella Röda Korset måste få tillträde.

Vi har sett vissa begränsade möjligheter, men det är inte alls på det plan och i den omfattning som vi skulle vilja se. Därför är det viktigt att fortsätta att trycka på i frågan om det humanitära tillträdet.

Att det kan spilla över i Libanon kan man inte utesluta. Det är just därför som de svenska, polska och bulgariska utrikesministrarna efter sitt besök i Libanon var angelägna om att det skulle komma någon form av solidaritetsyttring från EU:s sida. Det är den som markeras i den rådsslutsats som vi har behandlat som en A-punkt. Det är just för att försöka att stärka och följa upp den så kallade nationella dialogen och stärka Libanons territoriella integritet som EU vill visa sitt stöd för en sådan utveckling och värna de möjligheter som står till buds.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Vi känner till från historien de motsättningar och spänningar som finns mellan olika grupperingar i Libanon kopplade till Syrien. Vi ska alltså inte ropa hej för tidigt.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Det förefaller som att diskussionen är klar. Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens position under punkten Syrien och även för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går vidare till nästa land, nämligen Libyen.

Anf. 47 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det förutsätts bli en kortare diskussions- och beslutspunkt där man kommer att diskutera utvecklingen i Libyen efter det nyligen genomförda valet till den nationella kongressen, det vill säga parlamentet, och hur EU på bästa sätt kan stödja den fortsatta transitionsprocessen. Rådsslutsatser har förberetts, som nämnden har fått del av.

I slutsatserna välkomnas genomförandet av valet. Visst beröm utdelas till NTC:s arbete. Samtidigt lyfter man fram betydelsen av det arbete som nu ska påbörjas om en ny författning, en konstitution, som EU menar måste vara inkluderande, inte minst när det gäller genderperspektivet. Det är viktigt att säkra respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt rättssäkerheten. EU-texten ger stöd för de olika säkerhetsåtgärder som libyerna har dragit i gång. Och EU hjälper för övrigt till genom en CSDP-insats när det gäller stärkandet av den libyska förmågan till gränsstöd. Man lyfter fram och projicerar möjligheten av ett ökat samspel mellan EU och Libyen i takt med att Libyen utvecklar sig vidare mot demokratiska institutioner.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 3, Libyen.

Vi går vidare: Egypten.

Anf. 49 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Egypten är enbart en diskussionspunkt. Den utgår från en återrapport från höga representanten Catherine Ashton. Hon besökte i går Kairo, och hon kommer att dela med sig av sina reflexioner och synpunkter till utrikesministerkollegerna.

Låt mig snabbt sammanfatta läget i Egypten. Den nyvalde presidenten Muhammad Mursi lät nyligen sammankalla det egyptiska parlamentet, som dessförinnan hade upplösts av den sittande interimregeringen. Vi har här en konfrontation mellan den nyvalde presidenten och det militära etablissemanget. Båda är uppbackade av olika delar av rättsväsendet, samtidigt som ett arbete ska inledas med en ny konstitution. Det arbetet har länge varit på gång men har i praktiken stannat av, vilket är en källa till bekymmer.

Från svensk sida har vi naturligtvis understrukit vikten av en fortsatt demokratisering, militärens överlämnande av makten till ett reellt civilt styre, respekt för det folkvalda parlamentet och rättsstatens principer. Vi är också angelägna om att understryka kvinnors rättigheter och behovet av kvinnor i beslutsfattande ställning. Vi kommer naturligtvis att ta del av vad Catherine Ashton har att återge från sitt besök i Kairo i går.

Anf. 50 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Man ställs fortfarande inför militärdomstol. Jag vet inte om det är något som inte kan påverkas under rådande läge. Det finns bland annat några socialdemokrater som har demonstrerat, fängslats och ska ställas inför militärdomstol, trots att det är ett civilt ärende.

Anf. 51 Departementsrådet ROBERT RYDBERG:

Det är en av de frågor som vi har kritiserat. Trots att undantagstillståndet efter över 30 år har lyfts i Egypten har man kvar regler som gör det möjligt att ställa civila inför militärdomstol, som gör det möjligt för militären att gripa civilpersoner av olika skäl. Tyvärr måste vi konstatera att situationen när det gäller mänskliga rättigheter i Egypten fortfarande visar på stora brister. Många av de brister och missförhållanden som

fanns under den gamla regimen lever ännu kvar. Det är rättsosäkerhet, oacceptabla förhållanden i fängelser och arrestlokaler och så vidare. Det är sådant som vi uppmärksammar tydligt i vår dialog med egyptierna och som vi hoppas att vi kommer att få möjlighet att diskutera med en egyptisk regering med fullt mandat att förändra den situationen.

Anf. 52 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag tänkte på att det står här om att ingå i rättsstatens principer. Frågan är om inte EU ändå ska säga något kort – om det går. Då kan Sverige ha det som ett medskick.

Anf. 53 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Naturligtvis! Det ingår i rättsstatens grundläggande principer. Jag är övertygad om att det är en av de punkter som Catherine Ashton också tog upp när hon i går var i Kairo. Det kommer säkert att vara en fråga som kommer att diskuteras av ministrarna när de talar om Egypten på måndag.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 3, Egypten.

Nästa punkt är punkt 4, Sudan/Sydsudan.

Anf. 55 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! På måndag förväntas ministrarna diskutera konflikten mellan Sudan och Sydsudan samt anta rådsslutsatser. Diskussionen förväntas fokusera på hur EU kan bidra till AU:s högnivåpanel, som leds av den förre sydafrikanske presidenten Mbeki och hans medlingsarbete mellan parterna. Det är det som äger rum i Addis Abeba.

Förhandlingarna bygger på en färdplan som har upprättats för att lösa konflikten, och de 90 dagar som parterna har haft på sig att implementera färdplanen löper ut den 2 augusti. Det var en färdplan som Afrikanska unionen och panelen hade utarbetat. Parterna har i och för sig accepterat att arbeta efter färdplanen, men vi måste konstatera att så långt har endast mycket begränsade framsteg gjorts. Sedan kan vi notera att utöver AU:s ansträngningar har även FN:s säkerhetsråd antagit en resolution som stöder färdplanen, resolution 2046, som ger en signal om att det internationella samfundet står bakom de Mbeki-ledda förhandlingarna.

Det går trögt. De viktiga utestående frågorna, bland annat gränsdragningen, fördelningen av oljan, vatten, medborgarskapsfrågor, statsskuld, är fortfarande utestående. Det positiva är att parterna har dragit sig tillbaka från Abyeienklaven och det förhållandet att de faktiskt talar med varandra. Senast i samband med AU-toppmötet den 14 juli möttes presidenterna Salva Kiir och Bashir. Vi vet rätt lite om exakt vad de har diskuterat, men de har utåt signalerat att arbetet fortsätter.

Det är mycket kort om tid till den 2 augusti. Det finns nu en diskussion om möjligheten att förlänga denna tidsfrist.

Den humanitära situationen är naturligtvis helt förfärlig, framför allt i de sudanesiska delstaterna Södra Kordofan och Blå Nilen. Vi är naturligtvis angelägna om att Sudan ska bevilja omedelbart och villkorslöst

humanitärt tillträde till de områdena. Det har ännu inte uppfyllts av Sudan. Sudan har visserligen godkänt det på papperet, men de facto har man lagt in så många förbehåll att det nästan kan läsas som ett avslag. Från svensk sida är vi angelägna om att EU sätter press på parterna att implementera färdplanen och lösa utestående frågor, inte minst genom att trycka på detta i rådsslutsatserna som vi räknar med ska antas och som nämnden har fått utkast till.

Anf. 56 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Tack, kabinetssekreteraren!

Tidigare fick jag för mig att parterna inte ens ville sätta sig vid förhandlingsbordet. Men vad jag uppfattar nu menar du att de åtminstone pratar med varandra. Uppfattar du det som att det ändå kan gå med färdplanen?

Anf. 57 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Parterna har skuggboxats med varandra en längre tid. Före oberoendet den 9 juli förra året och sedan under förra hösten har de av och till arbetat med och av och till avbrutit förhandlingarna till dess otåligheten växte sig så stark på AU-sidan och sedan i FN:s säkerhetsråd att färdplanen utfärdades och helt enkelt ”trädde på” parterna. Sedan fick de 90 dagar på sig att bli färdiga. Den tidsfristen löper ut den 2 augusti. Under det relativt massiva trycket från Afrikanska unionen och säkerhetsrådet har parterna återigen satt sig vid förhandlingsbordet och börjat tala med varandra.

Det var det ena som vi kan notera som ett positivt framsteg. Det andra är att där det verkligen har ”clashat” till i Abyei har parterna dragit sig tillbaka. De stora frågorna är fortfarande utestående. Det kan bli svårt att bli färdiga med dem på några få dagar till den 2 augusti. Därför har en diskussion påbörjats om en eventuell förlängning av tidsfristen. Ja, det positiva är att de talar med varandra nu.

Anf. 58 BÖRJE VESTLUND (S):

Afrikanska unionen har nyligen fått en ny ordförande. Hon deklarerade att det första hon skulle göra var att kalla de två presidenterna till att träffa varandra. Vet vi något mer om detta har skett och om uppdraget har lyckats?

Anf. 59 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Enligt uppgifter från bland annat BBC har det framgått att en del köpta fastigheter och investeringar i EU har sin grund i stulna oljepengar. Dessa skulle kanske kunna spåras och förverkas. Hur ser kabinetssekreteraren på det?

Anf. 60 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Jag får ibland mejl om nubiernas situation och de nubiska bergen. Där råder tydligen en Darfursituation med folkrensningar. Human Rights Watch har skrivit en rapport, som jag tyvärr inte har läst. Det är ett område som jag inte har hört talas om i EU men som tydligen är en stor katastrof vad gäller mänskliga rättigheter, övergrepp och folkfördrivning.

Anf. 61 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

De två presidenterna har mötts. De gjorde det den 14 juli i samband med AU-toppmötet. Om det skedde i regi av den nye afrikanska kommissionspresidenten fru Zuma eller under den förre vågar jag inte svara på. Men de har mötts, och det var det viktiga. De har signalerat att de fortsätter att förhandla med varandra.

Jag kan inte svara på frågan om fastighetsköpen och oljepengarna. Däremot kan jag konstatera att det just nu inte finns några oljepengar i den bemärkelsen att Sydsudan har stängt av tillförseln av olja. Konflikten består i att oljan i stor utsträckning kommer från brunnar i Sydsudan, men piplinan, raffinaderierna och utförselhamnen befinner sig i Sudan. Därför har Sydsudan "straffat" Sudan, stängt av tillförseln av olja, inte minst därför att man inte har kommit överens om transiteringsavgifter och vidare anklagelser från Sydsudan om att Sudan tar för sig på vägen. Det är kanske lite av de pengarna som Margareta Sandstedt syftar på. Just nu ligger oljetrafiken helt nere – och har så gjort under åtskilliga månader, vilket i sig skapar ett problem i Sydsudan. Dryga 95 procent av statsbudgeten kom från oljeintäkterna.

Sydsudan kommer nu att få utomordentligt svårt att betala löner och pensioner och att hålla sin administration i gång utan oljeintäkterna, som ju är huvuddelen av budgeten.

Till Désirée Pethrus ska jag säga att jag inte är à jour med situationen för just nubierna, men jag kan komma med den generella kommentaren att i konfliktsituationen i Sudan är det en lång rad olika grupperingar och minoriteter som råkar hemska illa ut. Désirée Pethrus nämnde Darfur, men vi har också de olika grupperingarna i Södra Kordofan och i Blå Nilen liksom rivalitet mellan olika etniska grupper. Jag tror att alla i någon mån råkar illa ut. Det är ett rättslöst samhälle med förfärliga brott mot mänskliga rättigheter i båda lägren.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag med att det finns stöd för regeringens position under punkt 4, Sudan.

Punkt 5 gäller Mali/Sahel.

Anf. 63 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Detta är en fortsättning på den Sahelstrategi som antogs redan under det svenska ordförandeskapet 2009. Läget har förvärrats högst avsevärt sedan dess genom att olika etniska grupper står mot varandra och genom en organiserad kriminalitet och en omfattande drog- och narkotikahandel.

När det gäller just Mali har vi de facto en splittring av landet genom att norra Mali nu är i händerna på vissa tuareggrupper och framför allt på den avlöpare från al-Qaida som går under akronymen Aqmi. Vad EU:s, Ecowas och AU:s insatser nu fokuserar på är att i Mali få till en samlingsregering som har möjlighet att påbörja någon form av försoningsarbete och på något sätt återställa Malis territoriella integritet.

Samtidigt är det viktigt att göra något åt den mycket allvarliga humanitära situationen och de stora svårigheter som de humanitära organisationerna har för att få tillträde och hjälpa de befolkningsgrupper som har råkat illa ut.

I Niger planeras nu från EU:s sida en CSDP-insats, där EU med olika rådgivargrupperingar kommer att hjälpa Niger med att säkra sin förmåga att bättre stå emot olika kriminella organisationer och terroristorganisationer. Tanken är att denna Nigerinsats sedan, om förutsättningarna blir gynnsamma, skulle kunna äga rum också i Mali och i Mauretanien.

I diskussionen om Mali kommer det att finnas möjlighet att med Cathy Ashton diskutera förutsättningarna för att på sikt kunna stödja en eventuell Ecowasinsats, om det finns ett FN-mandat. Jag vill särskilt betona detta ”om”, för utan FN-mandat tror jag inte att EU vill gå vidare med eventuellt stöd till Ecowas. Det handlar om någon form av fredsbevarande styrka.

Sedan kommer det naturligtvis att diskuteras när, hur och under vilka omständigheter man från det internationella samfundets och EU:s sida skulle kunna återuppta den hjälp till Mali som tills vidare har stoppats mot bakgrund av de förutsättningar som nu råder.

Låt mig sammanfatta. Det handlar om tryck för att få till den samlingsregering som toppmötet i regionen för några dagar sedan tog fram som ett förslag och som EU ställer sig bakom. Därefter handlar det om att bedriva ett arbete för att återställa någon form av ordning och åstadkomma försoning i Mali och samtidigt stärka möjligheterna att bekämpa de olika internationella kriminella organen och den terroristverksamhet som grasserar i hela Sahelregionen.

Anf. 64 BODIL CEBALLOS (MP):

Kabinettssekreteraren säger att man försöker få till stånd någon form av samlingsregering. Då undrar jag med vilka. Ska man försöka få med någon tuaregggrupp där också? De var ju väldigt snabba med att utropa självständighet, även om de sedan själva så att säga har blivit kapade av den här andra gruppen. Är tanken att man ska försöka få med tuaregerna och att så att säga det ska motsvara det gamla Mali?

Jag tänker också på situationen för kvinnorna. Tuaregkvinnorna har ju traditionellt haft en väldigt stark ställning men har nu hamnat i en situation där det snarare verkar som om ett nytt talibanstyre är på väg. Finns det någon diskussion om vad man ska göra för att hjälpa tuaregerna, även om de till viss del själva har försatt sig i problem?

Till allt detta kommer också den torka som pågår i hela området, särskilt i Mauretanien. Det är väldigt många människor som är drabbade av torkan. Detta kommer att få konsekvenser för inte bara Mauretanien utan för hela området. Är detta på något sätt med i diskussionerna?

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Låt mig skicka med en fråga. Den nya franska regeringen och den nye franske presidenten, har de någon annan politik än de tidigare? Detta är ju franska intressesfärer.

Anf. 66 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Idén är naturligtvis att om en samlingsregering ska kunna komma till måste den även innehålla element från norra Mali, inklusive tuaregggrupperna. Samtidigt är alla angelägna om att där inte ska ingå element som fortsatt bekänner sig till våld. Det är väldigt viktigt.

Möjligheterna har kanske förbättrats i och med att Aqmis förmåga att utbreda sitt inflytande över hela regionen något har bränt tuareggrupperingarna MNLA och Ansar Dine, som nu har drabbats av eftertankens kränka blekhet för att man slagit sig ihop med Aqmi. Nu signalerar man snarare en vilja att igen närma sig regeringen i Bamako och medverka i någon form av samlingsregering.

Situationen är naturligtvis väldigt komplex, men kanske har förutsättningarna förbättrats en liten smula.

I den andra vågskålen finns förstås att al-Qaida-utlöparen Aqmi nu har en mycket stark ställning i norra Mali och naturligtvis på alla vis kommer att försöka motarbeta alla sådana försök till försoning och samlande grepp.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Torkan glömde jag att nämna. Den är naturligtvis något som förvärrar den humanitära situationen och gör en humanitär insats än mer angelägen. Detta lyfts fram i diskussionen om rådsslutsatserna om det humanitära tillträdet just för att torkan förvärrar situationen.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag det som att det finns stöd för regeringens position under punkt 5, Mali. Punkt 6, Kongo, är en diskussionspunkt.

Anf. 68 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Ordförande! Det är en diskussion som har tillkommit på belgiskt önskemål. Bakgrunden är naturligtvis oroligheterna i östra Kongo, som har tilltagit sedan den nya rebellgruppen M23 tillkom – den kallas M23 efter uppgörelsen den 23 mars 2009 mellan Rwanda och Kongo, där man införlivade rebellgruppen CNDP i Kongos reguljära armé. Nu är ex-CNDP:arna missnöjda med hur avtalet uppföljs, och därför har de bildat denna nya rebellgrupp som kallas M23. Den har börjat verka sedan i april och kommer från den tutsidominerade CNDP-rörelsen.

I och med att Kongos regeringsarmé omdirigerade trupper för att hantera den uppkomna situationen har våldet trappats upp också bland andra rebellgrupper i östra Kongo.

Den 27 juni kom FN:s expertgrupp i säkerhetsrådets säkerhets- och sanktionskommitté ut med en rapport med en högst oroande uppgift om att höga representanter ur Rwandas administration skulle vara ansvariga för att aktivt ha stöttat M23 och andra rebellgrupper i östra Kongo >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< I bakgrunden finns naturligtvis frågan om inflytande – vem som styr över de inkomstbringande gruvorna i östra Kongo – och gamla, olösta lokala konflikter mellan olika grupper om lokal bestämmanderätt, äganderätt till land, betesmark, lokala tullar etcetera.

Det är denna utveckling som Belgien har velat ta upp för diskussion – det blir inga rådsslutsatser – med kollegerna i EU-kretsen på måndag.

Anf. 69 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Detta är en viktig fråga. Jag ser att några i oppositionen kommer att skicka brev till alla utrikesministrar i EU för att betona vikten av att man gör något åt denna situation, där Rwanda är så involverat i Kongo. Vad jag förstår har Rwanda ganska länge exporterat mineraler som man

egentligen inte har – man har låtit påskina att de kommer från Rwanda, men egentligen kommer de inifrån Kongo. Jag läste i en BBC-artikel att många av dessa företag är knutna till kriminella ligor med kopplingar både in i EU och i Nordamerika. Frågan är hur man kan komma åt också dessa företag, som ju binder politiker, rebellgrupper och företag i ett slags ond cirkel där man jobbar för att det aldrig blir någon lösning.

Det är fem miljoner människor som har drabbats i den här regionen. Det är inget litet antal. Det är något som hela världssamfundet nu måste göra enorma ansträngningar för att bringa ett slut på. Därför behövs det nog mer än bara vad som görs i dag.

När det gäller de FN-trupper som är där i dag säger många att det är många fattiga i dessa trupper, och soldaterna är också själva rädda för att dö, dör då kan de inte försörja sina anhöriga i Pakistan och så vidare. Någonstans måste vi göra mer än att bara ha FN-trupperna, för de har uppenbarligen inte klarat av uppgiften. Annars får man väl ge dem ytterligare styrka.

Nämner man inget om ledaren för M23, tutsin Ntaganga, som man också har dragit inför ICC? Man för inte in i dokumentet att man vill se honom ställd inför rätta, men man får väl hoppas att det ändå ingår i det som EU kommer att arbeta för.

Jag vill gärna höra lite grann om vad man kan göra åt de företag som verkar i området och som är med och sprider oro. Det är inte bara rebellgrupperna som sprider oro.

Anf. 70 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Det finns ju anledning att oro sig för gruvdrift i de här områdena. Ett medskick vi skulle vilja göra är att man kanske skulle kunna skynda på arbetet med reglering av konfliktmineraler. Ett exempel kan vara att företag ska ha ett register över alla som man köper mineraler från. Det kan vara en tanke här.

Sedan kanske Uganda skulle vara i behov av lite extrastöd för att hantera gränserna och flyktingar innan man får för starka intressen i konflikten. EU kanske borde stöta på FN för att hjälpa till lite mer.

Anf. 71 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag har inte mycket att lägga till vad gäller analysen av det rätt förfärliga läget i östra Kongo, som Désirée Pethrus målade upp. Det är just därför inte minst viktigt att den FN-rapport som nu har lagts fram och som pekar på den rwandiska inblandningen följs upp.

Nu har man från Rwanda sagt – och det välkomnar vi – att FN:s expertgrupp är välkommen till Rwanda för en diskussion om gruppens slutsatser. Då får det bli en möjlighet att vädra ut konsekvenserna av det agerande som FN anser sig ha kunnat konstatera i fråga om rwandisk inblandning.

Det har funnits en återkommande diskussion om hur FN-trupperna – eftersom området är väldigt stort – på mest effektiva sätt kan försöka bidra till att hålla uppsikt över landets olika delar. Jag kommer ihåg hur det var 2003, då EU fick agera när konflikten urartade. Vi befinner oss hela tiden på en oerhört labil grund, där våldsamheterna kan trappas upp högst väsentligt, så vaksamhet och beredskap bör naturligtvis finnas.

Margareta Sandstedt frågade om regler. Ett arbete pågår internationellt. Det började på sin tid med diamanthandeln, och sedan finns det en fortsatt diskussion om man kan utsträcka erfarenheterna från hur man reglerar exploateringen av diamanter till även andra mineraler. Det arbetet går mycket trögare. Men det kan finnas en potential även i det arbetet.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag det så att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 6, Kongo.

Punkt 7 gäller den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Det är fråga om rådsslutsatser.

Anf. 73 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Rådet kommer att diskutera EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik mot bakgrund av den utveckling som har skett på området under det senaste halvåret och anta rådsslutsatser.

Det är en återkommande övning. Var sjätte månad avlägger Catherine Ashton en rapport om vad som har hänt på CSDP-området, en diskussion äger rum, och slutsatser tas, hela tiden i akt och mening att utveckla GSFP-instrumenten.

Här kommer fokus att ligga på instrumentens effektivitet, bemanningssituationen och vikten av att kunna ta ett helhetsgrepp när det gäller EU:s agerande. Vi har på sistone konstaterat hur trött och svårt det kan vara innan man får till en insats.

På EU:s sida – inom EEAS – hade de väldiga svårigheter innan de kunde mobilisera de pansarfordon som Kofi Annan hade bett om för Syrien. Det tog en evig tid innan de olika regelverken kunde forceras igenom. Kofi Annan behövde detta oerhört snabbt och omedelbart, men procedurerna var svåra och tungrodda.

Det är en av de moment som Catherine Ashton vill lyfta fram: behovet av att effektivisera beslutsprocedurerna, så att man snabbt kan vara på plats och snabbt svara upp mot uppkomna situationer.

I de rådsslutsatser som nämnden har fått del av beskrivs den utveckling som har skett. Sedan lyfter man fram de senaste tre nya civila insatser som har lanserats. Vi har redan nämnt några tidigare. Det är den i Niger, en på Afrikas horn, i Somalia, som vi många gånger har talat om i nämnden, utbildningen av säkerhetsstyrkorna, och sedan också en i Sydsudan när det gäller säkerheten kring den civila luftfarten.

Rådsslutsatserna understryker betydelsen av att verka inom ett strategiskt ramverk med en helhetsansats som mobiliserar EU:s olika instrument. En av EU:s styrkor är ju att det finns en verktygslåda med en lång rad olika verktyg där synergieffekterna måste tas till vara.

Framsteg inom den militära och civila förmågeutvecklingen måste fortsätta. Det är egentligen rådet som påminner sig själv och medlemsstaterna om vikten av tillräckliga resurser och personal till insatserna. Man lyfter också fram det som är lite nytt: utvecklingen framåt när det gäller samarbete med partnerländerna och organisationer i både södra och östra grannskapet samt med Afrikanska unionen, Nato och särskilt FN.

Det finns också en uppmaning till den höga representanten att ta arbetet vidare, men i nära samarbete med medlemsstaterna.

Anf. 74 JACOB JOHNSON (V):

Jag vill återupprepa en avvikande mening från Vänsterpartiet sedan tidigare behandling av frågan. Vi motsätter oss till exempel ett utökat och intensifierat militärt samarbete inom EU.

Anf. 75 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Vi har också en avvikande mening på den här punkten. Grundtanken är att ju mer samarbete vi har, desto större blir risken att Sverige dras in i konflikter. Det är inte alltid *för* Sveriges säkerhet i längden.

Anf. 76 ORDFÖRANDE:

Då sammanfattar jag så att det finns stöd för regeringens position under punkt 7 men att det finns två avvikande meningar, för Vänsterpartiets del en upprepning från den 30 november förra året – de börjar bli ganska gamla – och dessutom en annan avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Då går vi vidare till punkt 8, Kina.

Anf. 77 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Den 20 september är Kina i Bryssel vid årets andra EU–Kina-toppmöte. Vi hade ett redan i mitten av februari i år. Det hade uppskjutits från 2011, och därför blir det två toppmöten under 2012.

Catherine Ashton har besökt Kina den 9–10 juli och vill berätta om sina intryck för rådsmedlemmarna, för att sedan utifrån det dra i gång förberedelsearbetet för EU–Kina-toppmötet den 20 september.

Det gäller inte minst hur man får ihop ekvationen med att både driva intressena på det ekonomiska och finansiella området och driva de behov som vi ser är nödvändiga att föra framåt när det gäller mänskliga rättigheter men också i fråga om klimatfrågorna och regionala och internationella frågor som Syrien, Iran, Sudan, Somalia, sjööveriet i Aden-viken, Nordkorea, Burma och konflikten i Sydkinesiska sjön.

Vi förväntar oss att Catherine Ashton kommer att lyfta fram bland annat förhållandet att detta är det sista toppmötet för den kinesiska premiärministern Wen. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det kommer att bli en av hans avslutningsgärningar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är en diskussionspunkt, och det handlar om igångsättandet av förberedelsearbetet för toppmötet den 20 september.

Anf. 78 ORDFÖRANDE:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna om Kina.

Vi går över till energi- och utrikespolitik, punkt 9. Det är också en diskussionspunkt.

Anf. 79 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Detta kommer ministrarna att diskutera över lunchen. Det är ett nytt grepp. Catherine Ashton vill ha lite av tematiska diskussioner med utrikesministerkollegerna, i det här fallet givet att energifrågorna under de senaste åren har fått en mer framträdande roll i EU:s externa relationer.

De grundläggande principerna och prioriteringen av instrumenten för att stärka den externa dimensionen i EU:s energipolitik lades fast av Europeiska rådet i februari 2011, och energirådet antog också ett antal slutsatser i november i fjol. Det var en uppföljning av kommissionens meddelande om EU:s försörjningstrygghet och internationella samarbete på energiområdet.

Det blir det första tillfället för utrikesministrarna att ha ett meningsutbyte om de frågorna. Energikommissionären Öttinger förväntas delta i diskussionen.

Syftet är att diskutera hur EU:s utrikespolitik kan stödja energipolitiken i dess externa dimension och mer specifikt hur de utrikespolitiska instrumenten kan bidra med ett mervärde i hanteringen av internationella energifrågor.

Det handlar till exempel om hur grannskapspolitiken och den politiska dialogen med partnerländer kan utnyttjas. En viktig fråga i det sammanhanget är att utnyttja den gemensamma utrikestjänsten och EU-delegationerna, som kan spela en viktig roll när det gäller land- och regionspecifik analys samt geopolitiska och strategiska aspekter av nya förhållanden och nya aktörer på de internationella energimarknaderna.

Från svensk sida vill vi inte minst peka på behovet av att EU-delegationerna, som har både förmåga och kompetens, bättre rapporterar och delar med sig till medlemsstaterna de energipolitiska analyser som kan göras både regionalt och i de länder där EU-delegationerna finns.

Här kommer medlemsstaternas olika ståndpunkter att återspegla den diskussion som har varit tidigare i Europeiska rådet och energirådet. Vissa kommer naturligtvis att lyfta fram betydelsen av ett kraftfullt och samstämmigt agerande i värnandet av EU:s försörjningstrygghet, och andra kommer att understryka betydelsen av fortsatt marknadsintegration, marknadsliberalisering i EU:s grannskap samt betydelsen av satsningar på förnybar energi och effektivisering. Det är ju helt avgörande faktorer för att minska beroendet av energiimport och möta de internationella åtagandena på klimatområdet.

Från svensk sida anser vi att det är viktigt att frågan om energi- och utrikespolitik tas upp i kretsen av utrikesministrarna. Vår inställning är att utrikespolitiken måste främja energipolitikens samtliga tre huvudsakliga beståndsdelar, det vill säga försörjningstrygghet, konkurrenskraft och hållbarhet. Som jag var inne på välkomnar vi att den gemensamma utrikestjänsten ges en mer aktiv roll i att stödja EU:s energipolitik i samtliga dess delar.

Den erfarenhet vi har inte minst från ett svenskinitierat projekt när det gäller energieffektivisering i Ukraina visar på betydelsen av att minska beroendet just genom energieffektiviseringsprogram. Man kan bara föreställa sig hur den ukrainska situationen skulle ha sett ut i dag, med dess beroende av Ryssland, om de hade påbörjat sitt energieffektiviseringsprogram för åtskilliga år sedan. Förmodligen skulle då Ukraina vara mer eller mindre oberoende i dag.

Det är parametrarna för den diskussion som ministrarna kommer att ha över lunch på måndag.

Anf. 80 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Det är naturligtvis positivt att energifrågorna diskuteras på flera håll, inte bara bland energiministrarna, utan att man har en större diskussion. Det ser vi bara positivt på.

Men när det gäller den svenska ståndpunkten skulle vi vilja ha ett medskick. Enligt min uppfattning från att ha varit ute – och jag tror att alla kan skriva under på det – brukar energidiskussionen på internationell nivå handla om hur mycket framför allt fattiga länder ska få släppa ut, att de har sin rätt nu och att vi ska dra oss tillbaka. Det brukar vara det som diskussion kokar ned till.

Då är det väl bra att man inte sätter sig i den situation som vi har varit tvungna att sätta oss i en gång i tiden utan betonar ny, grön energiteknik. Hela afrikanska kontinenten skulle förmodligen kunna klara sig väldigt långt på solenergi, men det är inte så ofta man ser att den tekniken används. Samma sak är det med Sydamerika.

Det finns ett stort mått av den nya, gröna tekniken som vi kan bidra med och som numera dessutom är ganska billig. Jag tycker att det kan vara ett medskick.

Det finns naturligtvis andra aspekter på detta. Jag håller med om problemen med Ryssland, Ukraina och annat. Det är speciella problem. Men det finns också detta med att många områden i världen behöver ha energi nu och att det finns andra sätt än att bara tänka på olja.

Anf. 81 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag är inne på samma sak. Det står nämligen inte ”klimat” någonstans i papperen, utan det står bara ”hållbarhet”. Det kan ju tolkas på väldigt olika sätt beroende på vem som skrivit texten.

Jag skulle vilja att vår huvudpunkt från Sveriges sida är just det som Börje Vestlund tar upp, att klimatpåverkan är det som ligger i botten till alltihop, till varför energifrågan över huvud taget är en utrikespolitisk fråga.

Självklart är klimatpåverkan den största utrikespolitiska fråga som vi borde ägna oss åt. Det borde vara grunden. Att det sedan är leveranstrygghet och sådana saker är väldigt viktigt men också den aspekt som Börje Vestlund tar upp, att vi ska hjälpa till så att andra länder kan göra rätt från början och inte ta samma omvägar som vi andra har gjort via de fossila bränslena.

Klimatpåverkan borde vara Sveriges huvudpunkt i den här diskussionen.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag har antecknat mig själv på talarlistan.

Om man ser tillbaka på till exempel vår diskussion för några år sedan om den rysk-tyska gasledningen kan man säga att det var en tydlig utrikespolitisk konflikt mellan de baltiska staterna och Polen å ena sidan och mellan Tyskland och några andra länder å den andra sidan om frågan hur mycket Europa ska göra sig beroende av import av energi, i synnerhet gas, från Ryssland. Det är också en väldigt central utrikespolitisk fråga för Sverige hur vår del av världen ska vara beroende av en auktoritär och något oförutsägbar regim i Ryssland.

Kommer detta upp? Vad kommer Sverige i så fall att säga?

Anf. 83 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Det här är en intressant diskussion på alla sätt och vis.

Vi är inte överens med regeringen när det gäller inriktningen på energisäkerheten. Vi anser att man flyttar över beroendet från odemokratiska stabila länder till odemokratiska instabila länder. Risken är att om det till exempel skulle blossa upp en tillfällig konflikt i Azerbajdzjan eller någon annanstans stryps oljeinflödet. Om vi i stället försöker att i möjligaste mån bryta det externa energiberoendet och satsa på strategiska partner som USA, Kina och Ryssland tror jag att vi kommer att bli tryggare i vår energiförsörjning.

Vi har alltså en avvikande mening på den här punkten.

Anf. 84 JACOB JOHNSON (V):

Den här texten kan man läsa lite grann som man vill. Den är ganska kryptisk. Men jag läser den nog mer i den riktning som Carl B Hamilton gjorde och med samma problemställning.

Jag vill ansluta mig till inläggen från Börje Vestlund och Bodil Ceballos om att klimatfrågan måste förtydligas och lyftas fram från svensk ståndpunkt.

Anf. 85 ANTI AVSAN (M):

Herr ordförande! Jag är lite inne på samma spår som ordföranden var inne på tidigare här. Naturligtvis finns det stora meningsskiljaktigheter när det gäller energiberoendet och gas, och det finns det väl i någon mån även i de länder som är beroende av gas i större utsträckning än andra. Att gasen har använts som utrikespolitiskt instrument har vi ju sett i olika sammanhang.

En infallsvinkel som möjligen kan vara aktuell här är att om man gör infrastrukturinvesteringar i utbyggnad av gasnät och så vidare blir man mer beroende än om man ser till de olika alternativ som finns. Det ligger också en utrikespolitisk dimension i detta, för i annat fall har man på något vis bundit sig till ett beroende som kanske också innebär utrikespolitiska inskränkningar.

Anf. 86 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vad oss anbelangar när vi talar om hållbarhet är naturligtvis klimatpåverkan en helt central faktor. Det har varit en grundlinje i den svenska klimatkussionen sedan åtskilliga år. Jag minns vårt eget EU-ordförandeskap 2009 och arbetet med att försöka just påverka vad EU:s ansats skulle bli med de så kallade 20/20/20-målsättningarna, så självklart är klimatpåverkan helt central i sammanhanget.

När det gäller konflikter och olika variationer i diskussionen om beroendet har det också varit en konstant i EU:s politik att minska beroendet av enskilda olje- eller gasleverantörer. Där har vårt bidrag till diskussionen varit att ett sätt att minska beroendet är en kraftfull och långsiktig satsning på energieffektiviseringsarbetet. Det är den väg som vi själva har valt i Sverige. Det är ett arbete som har pågått de senaste två-tre decennier och som långsamt och trevande påbörjas först nu i en lång rad länder som tills vidare är fortsatt väldigt beroende av gas- och oljeleveranser österifrån. Det har också funnits en diskussion om hur man ska kunna diversifiera olika pipelines.

Vi har för vår del talat om betydelsen av energieffektivisering och förnybara energikällor som ett sätt att minska beroendet av fossila bränslen. Jag tror inte att man kommer att kunna gå ned till noll över en natt, utan det är en långsiktig process, men den måste ju påbörjas. Det var därför vi tog initiativet, som har blivit en stor framgång, till att mobilisera väldigt omfattande resurser för ett energieffektiviseringsprogram i Ukraina, som har visat sig vara lite av ett pilotprojekt. Många pekar nu på att så ska man naturligtvis göra, och det finns många andra länder som borde följa detta exempel.

Ordförandens egen fråga är en del i detta att om man minskar beroendet minskar man också möjligheterna att låta leveranser av fossila bränslen bli ett utrikespolitiskt instrument. Samtidigt kan man i alla fall i den intellektuella diskussionen konstatera att det finns ett ömsesidigt beroende, därför att de leverantörer av gas och olja som finns i framför allt Ryssland är också beroende av sin marknad. Någonstans är de beroende av att det finns en marknad, så någon form av ömsesidighet finns i den här diskussionen.

Vi har också haft möjlighet att föra en dialog med Ryssland, inte minst när det gäller de fossila bränslena, klimat- och hållbarhetskonsekvenserna och möjligheterna att när det gäller handel med fossila bränslen iakttäta förbättrade miljönormer. Det gäller framför allt att se till att det enorma svinn som finns åtgärdas.

Det här är en långsiktig process. Beroendeförhållandena kan bara luckras upp om det finns en mer ambitiös energipolitik som tar ett helhetsgrepp. Vad vi har varit lite kritiska till är att man så ensidigt fokuserar på några variabler i den här ekvationen, bara på försörjningstryggheten, beroendet eller gasinfrastrukturen. Man måste ta ett mycket större grepp, har vi menat. Det är också något som vi kommer att ha med oss i diskussionen.

Anf. 87 ORDFÖRANDE:

Jag sammanfattar som följer: Det finns en uppmaning från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet att betona ny grön energiteknik och klimatpåverkan. Jag noterar att kabinetssekreteraren inte heller sade emot på den punkten.

Det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som menar att Europeiska unionen bör sträva efter att bryta sitt externa energiberoende.

I övrigt finns det stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 9, Energi- och utrikespolitik.

Det finns en tillkommande punkt på dagordningen, det östliga partnerskapet, en diskussionspunkt.

Anf. 88 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Det blir nog en kort punkt som egentligen är till för att förbereda den diskussion som följer på måndag eftermiddag med de sex partnerländerna i det östliga partnerskapet och där EU:s budskap ska ensas. Ministrarna vill tala med varandra om hur de ska lägga upp diskussionen på eftermiddagen.

Det här är ett önskemål från Polen som tillsammans med Sverige var en av initiativtagarna till det östliga partnerskapet. Litauen kommer att

vara värd för toppmötet i Vilnius hösten 2013. Det östliga partnerskapet lanserades under det tjeckiska ordförandeskapet.

Diskussionen kommer att ta relativt förutsägbara banor inom EU-kretsen där man vill betona betydelsen av att göra vidare framsteg, inte minst vad gäller de värderingar som EU vill projicera på det östliga partnerskapet när det gäller MR, demokrati och rättsstatsutveckling, samtidigt som man går vidare med de olika associeringsförhandlingarna och frihandelsförhandlingarna med några av parterna. Det ger också tillfälle att på nytt betona den så kallade more for more-principen som naturligtvis har sin spegelbild i less for less, det vill säga att i takt med att länderna själva genomför de reformer som vi hoppas och förutsätter att de ska genomföra ska vi stödja dem mer, och i den mån de inte gör det kommer det naturligtvis att få återverkningar på stödflödet från EU:s sida.

Utgångspunkten är den färdplan som kommissionen och EEAS lade fram i våras och som är ett arbete som har diskuterats mycket ingående med de sex partnerländerna. Ehuru de inte själva ännu riktigt vill stå upp och välkomna färdplanen på samma sätt som EU-sidan har gjort är det i alla fall ett paper som har diskuterats med dem tämligen ingående under dess framtagande.

Det blir inga rådsslutsatser utan mer en diskussion. Sedan kommer en diskussion med partnerländerna att äga rum på eftermiddagen.

Anf. 89 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Det här är ingen beslutspunkt utan en diskussionspunkt, men som regeringen så riktigt skriver finns det en rad utmaningar när det gäller respekten för demokrati och mänskliga rättigheter. Helt klart är konditionaliteten inom partnerskapet inte stark nog.

Vi kommer inte att stödja EU:s närmande till det östliga partnerskapet. Jag vill bara nämna det som en synpunkt.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar det som Sverigedemokraterna har sagt. I övrigt finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför diskussionerna om det östliga partnerskapet.

Finns det några övriga frågor?

Anf. 91 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är tre övriga frågor som kommer upp. Italien har bett att få tala om Nigeria och våldet mot religiösa minoriteter. Bulgarien har bett att under punkten övriga frågor få ge sin syn på terrorattacken i Burgas i förrgår. Slovakien har bett att få tala om det politiska läget i Serbien. Vi utgår från att de vill tala om regeringsbildningen, var vi står någonstans och hur arbetet kommer att gå vidare med försoningsarbetet med Kosovo.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och tackar kabinetssekreteraren med medarbetare för i dag.

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	2
Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S)	3
Anf. 6 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 8 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 10 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 11 JACOB JOHNSON (V)	4
Anf. 12 EVA-LENA JANSSON (S)	4
Anf. 13 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 14 PYRY NIEMI (S)	4
Anf. 15 BODIL CEBALLOS (MP)	4
Anf. 16 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	5
2 § Utrikes frågor	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 21 MARIE GRANLUND (S)	6
Anf. 22 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	6
Anf. 23 JACOB JOHNSON (V)	6
Anf. 24 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	6
Anf. 25 MARIE GRANLUND (S)	6
Anf. 26 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	7
Anf. 27 BODIL CEBALLOS (MP)	7
Anf. 28 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	7
Anf. 29 JACOB JOHNSON (V)	7
Anf. 30 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	7
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 32 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	7
Anf. 33 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	8
Anf. 34 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	8
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 36 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	8
Anf. 37 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	10
Anf. 38 FREDRICK FEDERLEY (C)	10
Anf. 39 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	11
Anf. 40 Departementsrådet ROBERT RYDBERG	12
Anf. 41 MARIE GRANLUND (S)	12
Anf. 42 JACOB JOHNSON (V)	12
Anf. 43 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	12
Anf. 44 BODIL CEBALLOS (MP)	12
Anf. 45 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 46 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 47 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	13

Anf. 48	ORDFÖRANDEN	14	2011/12:45
Anf. 49	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	14	20 juli
Anf. 50	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	14	
Anf. 51	Departementsrådet ROBERT RYDBERG	14	
Anf. 52	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	15	
Anf. 53	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	15	
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	15	
Anf. 55	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	15	
Anf. 56	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	16	
Anf. 57	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	16	
Anf. 58	BÖRJE VESTLUND (S)	16	
Anf. 59	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	16	
Anf. 60	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	16	
Anf. 61	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	17	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	17	
Anf. 63	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	17	
Anf. 64	BODIL CEBALLOS (MP)	18	
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	18	
Anf. 66	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	18	
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	19	
Anf. 68	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	19	
Anf. 69	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	19	
Anf. 70	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	20	
Anf. 71	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	20	
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	21	
Anf. 73	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	21	
Anf. 74	JACOB JOHNSON (V)	22	
Anf. 75	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	22	
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	22	
Anf. 77	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	22	
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	22	
Anf. 79	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	22	
Anf. 80	BÖRJE VESTLUND (S)	24	
Anf. 81	BODIL CEBALLOS (MP)	24	
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	24	
Anf. 83	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	25	
Anf. 84	JACOB JOHNSON (V)	25	
Anf. 85	ANTI AVSAN (M)	25	
Anf. 86	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	25	
Anf. 87	ORDFÖRANDEN	26	
Anf. 88	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	26	
Anf. 89	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	27	
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	27	
Anf. 91	Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	27	
Anf. 92	ORDFÖRANDEN	27	